

Резолюція круглого столу на тему:
“Стань на варті свого серця: зниження поширеності
поведінкових факторів ризику серцево-судинних захворювань”
м. Дніпро 16 травня 2023 року

За підсумками обговорення підходів до попередження поведінкових факторів ризику розвитку серцево-судинних захворювань учасники круглого столу визнають, що:

1. Серцево-судинні захворювання (далі — ССЗ) є основною причиною смертності в Україні (становлять близько 65% від загальної кількості смертей).
2. Здорове харчування, достатня фізична активність, відмова від вживання алкоголю, тютюнових виробів та електронних пристроїв для куріння, турбота про ментальне здоров'я суттєво знижують ризик виникнення, розвитку та наслідків прогресування ССЗ.
3. Питання профілактики ССЗ потребують міжсекторального підходу.
4. Роль первинної ланки надання медичної допомоги у профілактиці ССЗ є визначальною. Моніторинг факторів ризику, зокрема, внесення інформації у картку пацієнта, а також консультування з питань факторів ризику дозволить не лише виявляти проблеми, але й ефективно їм запобігати.
5. Зниження тягаря ССЗ сприятиме суттєвому зростанню очікуваної тривалості життя, особливо серед чоловічого населення, тому є пріоритетним завданням для системи охорони здоров'я та усіх зацікавлених сторін.

Учасники круглого столу пропонують:

- **Міністерству охорони здоров'я України** спільно з підпорядкованими структурами:
 - забезпечити навчання фахівців первинної ланки надання медичної допомоги у питаннях моніторингу та консультування щодо попередження факторів ризику ССЗ;
 - забезпечити подальший розвиток електронної системи охорони здоров'я, доопрацювавши стандарти заповнення електронної картки пацієнта, аби фактори ризику ССЗ (такі, як високий артеріальний тиск, рівень холестерину, ІМТ тощо) та точне вимірювання способу життя пацієнта (вживання тютюну та алкоголю, харчування та рівень фізичної активності) були у фокусі збору даних;
 - ініціювати розробку та подальше затвердження національної стратегії профілактики та боротьби з НІЗ з урахуванням взаємозв'язку факторів ризику з виникненням НІЗ; оновити Національний план заходів щодо НІЗ для досягнення глобальних цілей сталого розвитку та забезпечити його належне виконання;
 - розробити та запровадити систему епіднагляду за НІЗ загалом і ССЗ зокрема; використовувати отриману інформацію для аналізу та прийняття рішень для покращення ситуації у сфері профілактики та контролю ССЗ;
 - сприяти розробці та затвердженню алгоритму моніторингу за факторами ризику неінфекційних хвороб, зокрема включити до електронної системи питання щодо факторів ризику НІЗ як обов'язкових.
- **ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»:**
 - розробляти професійні матеріали щодо профілактики ССЗ, забезпечити проведення інформаційних кампаній для профілактики НІЗ, зокрема ССЗ;
 - співпрацювати з регіональними ЦКПХ та центрами громадського здоров'я з метою поширення перевіреної інформації для профілактики ССЗ на регіональному рівні;

- проводити просвітницьку роботу серед фахівців громадського здоров'я з метою підвищити рівень обізнаності у питаннях ССЗ та їх профілактики;
- запроваджувати та підтримувати ініціативи, спрямовані на профілактику факторів ризику НІЗ (наприклад, сервіси з відмови від куріння, програми зі здорового харчування, надання допомоги щодо ментального здоров'я тощо).
- **Міністерству фінансів України:** врахувати необхідність виділення коштів на проведення соціальних інформаційних кампаній та інших комунікаційних ініціатив для інформування пацієнтів про моделі здорової поведінки, їхні права та обов'язки щодо збереження здоров'я.
- **Кабінету Міністрів України:** забезпечити виконання законів у сферах, що мають прямий вплив на виникнення ССЗ (Закон України № 2899-IV, Закон України № 481/95-ВР, Закон України № 270/96-ВР).
- **Обласним військовим (державним) адміністраціям:**
 - мобілізувати роботу міжсекторних робочих груп з НІЗ;
 - забезпечити оновлення та виконання регіональних міжсекторних планів щодо НІЗ;
 - сприяти поширенню соціальної реклами з питань впливу поведінкових факторів ризику ССЗ та популяризації здорового способу життя у регіональних медіа та комунальних носіях інформації.
- **Регіональним центрам контролю та профілактики хвороб / регіональним центрам громадського здоров'я та іншим установам, які виконують їх функції:** забезпечити інформування населення регіону щодо ризиків розвитку ССЗ та підходів до їх профілактики.
- **Територіальним громадам:**
 - розробляти та реалізовувати програми щодо профілактики ССЗ на локальному рівні;
 - шукати шляхи стимулювання мешканців громади вести здоровий спосіб життя, зокрема шляхом проведення інформаційних кампаній, створення умов для активного відпочинку тощо.
- **Лікарям первинної медичної допомоги:**
 - надавати консультативну допомогу, спрямовану на усунення або зменшення поширеності залежностей, нездорових звичок і поведінки (вживання тютюну та алкоголю, нездорове харчування, недостатня фізична активність);
 - консультувати щодо ментального здоров'я, вносити інформацію про фактори ризику ССЗ у картку пацієнта та враховувати дану інформацію при подальшому лікуванні.
- **Суб'єктам господарювання, які є роботодавцями:**
 - сприяти проведенню регулярних медичних оглядів персоналу;
 - інформувати персонал про ризики розвитку ССЗ та створювати умови для ведення здорового способу життя.
- **Представникам медіа:**
 - сприяти висвітленню профілактики ССЗ у співпраці з фахівцями національного / регіонального / місцевого рівня, спираючись лише на доказову перевірену інформацію;
 - сприяти поширенню інформації про попередження факторів ризику ССЗ.